

2008 m.

LIETUVOS KARTINGO SPORTO TAISYKLĖS

1. Straipsnis. Visi kiti aspektai, neaprašyti šiose taisyklėse, pateikti CIK-FIA Tarptautinėse Kartingo Taisyklėse ir Lietuvos Automobilių Sporto Kodekse, tačiau tik LKF įgaliota spręsti kiekvieną problemą, susijusią su šių taisyklių pritaikymu, apibrėžimu bei interpretavimu. Bet kurie papildymai, bus išleisti atskirai.

2. Straipsnis. Sportinių automobilių, žinomų kaip "Kartai", rungčių eigą šalyje tiesiogiai kontroliuoja Lietuvos kartingo federacija (LKF). Lietuvos kartingo federacija – tai savanoriška, savarankiška asociacija, narystės pagrindu vienijanti Lietuvoje įregistruotus juridinius asmenis, kultivuojančias, propaguojančias ar remiančias kartingo sportą.

3. Straipsnis. Terminologija ir apibrėžimai.

Pateikta terminologija, apibrėžimai ir santrumpos bus įtraukti į kartingo sporto taisykles ir jų priedus bei visas papildomas taisykles ir jie bus naudojami visais atvejais.

Sutrumpinimai:

FIA	Tarptautinė automobilių federacija
CIK	Tarptautinė kartingo komisija
LKF	Lietuvos kartingo federacija
ASN	Nacionalinis klubas arba federacija, kurią FIA pripažino kaip vienintelę, susijusią su sporto veikla, įgaliojimų turėtoją (Lietuvoje-LKF).
CSN	ASN sporto komisija
VK	Varžybų Komisaras
TK	Techninis Komisaras
VV	Varžybų Vadovas – Startininkas

Apibrėžimai:

Kartas (kartingas) – motorinė transporto priemonė, turinti vieno cilindro oru arba vandeniū aušinamą vidaus degimo variklį sumontuota ant tam tikslui pagamintos važiuoklės ir skirtas lenktyniauti uždaro (žiedinio) tipo trasose. Karto techniniai parametrai yra apibrėžti šių taisyklių techniniuose reikalavimuose.

Klasė – grupė kartų, klasifikuojamų pagal variklio darbinį tūrį arba kitą kriterijų.

Organizatorius (Organizacinis komitetas) – juridinis asmuo arba fizinis asmuo, pagal LKF įgaliojimus turinti teisę organizuoti varžybas.

Varžybos – renginys, kuriame kartai varžosi tarpusavyje arba kuriame varžymosi tarpusavyje bruožus suteikia rezultatų paskelbimas. Varžybos yra „tarptautinės“ ir „nacionalinės“. Be to, jos gali būti „apribotos“ arba „uždaros“. Nacionaliniai LR čempionatai traktuojami kaip varžybos, nors ir jų atskiri etapai taip pat vadinami varžybomis.

Etapas (Renginys) – atskiras renginys su tik šiam renginiui priskiriamais rezultatais. Jis gali susidėti iš važiavimo(u) ir finalo, laisvų treniruočių, treniruočių ir kvalifikacinių važiavimų ar būti surengtas kokiu nors kitu panašiu būdu. Laikoma, kad renginys prasideda nuo dokumentų patikrinimo ir / ar techninės komisijos darbo pradžios, susideda iš treniruočių ir pačių varžybų. Renginio pabaiga laikoma vienos iš žemiau nurodytų procedūrų pabaiga, priklausomai nuo to, kuri baigėsi paskutinė:

- Protestų ar apeliacijų padavimo laiko limitu pabaiga ar jų nagrinėjimo pabaiga.
- Galutinis dokumentų patikrinimas ar paskutinės techninės komisijos darbo pabaiga.

Čempionatai, taurės, specialių prizų lenktynės bei varžybų serija:

Lietuvos nacionaliniai čempionatai, nacionalinės pirmenybės, nacionalinės taurės, nacionalinės specialių prizų lenktynės, nacionalinės varžybų serijos yra LKF nuosavybė.

Čempionatas – šių varžybų pagrindu suteikiamas Čempiono vardas. Šios varžybos gali būti pravedamos vienu arba keliais etapais. Nacionalinį čempionatą gali prvesti pati LKF arba kitas juridinis ar fizinis

asmuo, turintis LKF raštiškai suteiktus įgaliojimus. Už Lietuvos Respublikos ribų gali būti pravedami vienas arba keli čempionato etapai.

Taurės, specialių prizų lenktynės, varžybų serija – varžybų nugalėtojui suteikiamas Taurės laimėtojo vardas. Šios varžybos taip pat gali būti vieno arba kelių etapų, tačiau visi etapai turi būti pravedami pagal tas pačias taisykles.

Varžybos (tarptautinės) - kai jose gali dalyvauti įvairių pilietybių dalyviai (pareiškėjai) ir vairuotojai. Vairuotojo arba dalyvio (pareiškėjo) pilietybė nustatoma pagal ASN, kuris išdavė jam FIA licenciją. Tarptautinės varžybos turi būti įtrauktos į Tarptautinį Sporto Kalendorių.

Varžybos (nacionalinės) - kai jose dalyvauja tik tos pačios pilietybės dalyviai (pareiškėjai) ir vairuotojai. Tai yra FIA licencijos, išduotos tos šalies ASN, kurioje organizuojamos šios varžybos, turėtojai. Jei šalyje, kurioje organizuojamos nacionalinės varžybos, leidžiamas Nacionalinis kalendorius, į jį būtina įtraukti tokias varžybas.

Varžybos (apribotos) - nacionalinės arba tarptautinės varžybos, kuriose dalyvauja dalyviai (pareiškėjai) ir vairuotojai, atitinkantys specialius reikalavimus, kurie neįtraukti į pirmuosius du apibrėžimus, pavyzdžiui, varžybos pagal kvietimus traktuojamos kaip apribotos varžybos.

Lenktynės - bet koks lenktyniavimas, kur yra siekiama asmeninių rezultatų, rekordo pagerinimo, išstvermingumo ar reguliariai organizuojamos lenktynės, kuriose dalyvauja Kartai ir kuriose greičio faktorius apsprendžia rezultatus. Lenktynės gali susidėti iš kelių važiavimų.

Papildomos taisyklės - Oficialus dokumentas, kurį privalo išleisti varžybų Organizatorius ir kuris reguliuoja varžybų eigą.

Licencija – Vairuotojo, Pareiškėjo, Gamintojo, Organizatoriaus, Trastos ar kt. registracijos pažymėjimas, kurį LKF išduoda bet kuriam fiziniam arba juridiniam asmeniui, pageidaujančiam dalyvauti varžybose ar sporto renginyje, vadovaujantis Lietuvos kartingo sporto taisyklėmis. Jos turėtojas privalo žinoti šias Taisykles ir laikytis jų reikalavimų.

Komanda – grupė vieno kolektyvo sportininkų, kurie reguliariai treniruojami ir dalyvauja LKF rengiamose varžybose. Komandos nariais taip pat yra – komandos vadovas, mechanikas.

Pareiškėjas – bet kuris juridinis asmuo, dalyvaujantis bet kuriose varžybose ir būtinai turintis išduotą jo šalies ASN pareiškėjo licenciją.

Vairuotojas - asmuo, vairuojantis Kartą bet kuriose lenktynėse ir būtinai turintis Vairuotojo licenciją, išduotą jo šalies ASN. Visi Vairuotojai privalo turėti Pareiškėją (važiuoti Komandoje).

Varžybų stebėtojas – LKF paskirtas atstovas, stebintis varžybų eigą ir organizacinę veiklą. Po varžybų pateikia savo ataskaitą LKF tarybai.

Arbitražo teismas – tai galutinė instancija, įgaliota spręsti ginčus, susijusius su kartingo sportu, iškilusius LKF rengiamose ir patvirtintose varžybose tarp LKF narių, varžybų Organizatorių, Pareiškėjų, Vairuotojų arba bet kurių kitų LKF licencijų turėtojų.

Trastos ir Dalyvių Parko vadovas – Organizatoriaus paskirtas asmuo, varžybų metu koordinuojantis trasos ir Dalyvių parko priežiūrą ir atsakingas už bendrą saugumą.

Komandos vadovas - tai Pareiškėjo paskirtas komandos vadovas.

Techninis Delegatas - paskirtas LKF, galintis atlikti techninį patikrinimą ir jo įgaliojimai yra didesni nei varžybų techninės komisijos.

Varžybų Komisaras – tai LKF paskirtas asmuo, vyriausias varžybų pareigūnas, nagrinėjantis protestus ir kitus varžybų metu kilusius svarbius klausimus. Jis turi teisę patekti ir būti bet kurioje kartodromo teritorijoje, įskaitant ir dalyvių parke esančias dalyvių palapines, transporto priemones ir pan. Po varžybų pateikia savo ataskaitą LKF tarybai.

Varžybų vadovas-startininkas – tai LKF paskirtas asmuo, kontroliuojantis ir vykdomas varžybų eigą, duoda lenktynių startus, skiria nuobaudas dalyviams, priima protestus.

Techninis Komisaras (Techninė Komisija) – tai LKF paskirtas asmuo ar keli asmenys, galintis varžybų metu atlikti techninius patikrinimus ir priimti sprendimus susijusius su techninių reikalavimų pažeidimais.

Techninis Kontrolierius – pareigūnas, galintis atlikti techninį patikrinimą, radus techninių reikalavimų pažeidimų, privalo apie tai informuoti Techninį Komisarą (komisiją).

Konstruktorius - fizinis arba juridinis asmuo, CIK-FIA Homologavimo pažymėjimo, išduoto varikliui, važiuoklei ir/arba padangoms, kurie įregistruojami CIK-FIA Homologavimo ar Registracijos pažymėjimo galiojimo laikotarpiu, turėtojas. Jis privalo turėti konstruktoriaus licenciją, išduotą ASN.

Gamintojas - suteiktas gamintojui pavadinimas, pagal kurį galima identifikuoti vieną ar kelis modelius, tipus ar versijas. (Pvz: Konstruktorius TAL-KO, Gamintojas TKM, Modelis S89 TT).

Varžybų ir sporto renginių trukmė - renginio pradžia laikoma pirmųjų varžybų pradžia ir baigiasi paskutiniųjų varžybų pabaiga. Varžybų pradžia fiksuojama pagal dalyvių registracijos pradžios laiko grafiką ir apima treniruočių, kontrolinių važiavimų bei pačių lenktynių laiką. Lenktynės prasideda kontroliniais važiavimais ir baigiasi pasibaigus vienai iš šių laiko ribų, nepriklausomai nuo to, kiek jos beužsitęstų:

- protestams ar apeliacijoms skirtas laikas ar bet kurių klausimų svarstymo pabaiga;
- įvykusių lenktynių techninio patikrinimo pabaiga;

Įtraukimas į sąrašą – tai kontraktas tarp dalyvio (pareiškėjo) ir Organizatoriaus. Jis gali būti pasirašytas abiejų šalių arba būti susirašinėjimo tarp jų išdava. Pagal tokį kontraktą dalyvis privalo dalyvauti lenktynėse bet kuriuo atveju, išskyrus “force majeure” aplinkybes.

Darbinis tūris - variklio cilindro (-ų) tūris stūmokliui (-iams) judant į viršų arba į apačią. Šis tūris išreiškiamas kubiniais centimetrais ir visiems variklio tūrio skaičiavimo atvejams skaičius “pi” bus lygus $3.1416 \cdot V = 0.7854 \cdot d^2 \cdot l \cdot n$ (d-skersmuo, l-eiga, n-cilindrų sk.).

Duomenų registravimo įranga – visos sistemos su/be atmintimi, pritvirtintos prie Karto ir leidžiančios vairuotojui, po ar važiavimo metu, skaityti, nustatyti ar registruoti bet kokią informaciją.

Telemetrija – tai duomenų perdavimas tarp judančio Karto ir išorinės pusės (kitos vietos).

Pripažinimas (Homologacija) – tai oficialus CIK-FIA pažymėjimas, reiškiantis, kad tam tikras rėmo (važiuoklės), variklio ar kitos įrangos modelio atitinkamas kiekis, pagamintas klasifikacijos nustatymui vienai iš šių taisyklių klasių. Homologacijos prašymas turi būti pateiktas CIK-FIA tos šalies ASN, kurioje ši įranga yra gaminama ir turi būti paruoštas Homologavimo Formos sudarymas. Tai turi būti nustatyta, pagal CIK-FIA Homologavimo Taisykles, visiems Gamintojams, norintiems homologuoti savo modelį (-ius). Gamintojas įsipareigoja griežtai laikytis jų nurodymų.

Pripažinimų (Homologavimų) formos - kiekvienas važiuoklės, variklio modelis ar įranga, pristatomas homologavimui į FIA, turi būti aprašytas pagal taip vadinamą homologavimo formą, kurioje surašomi visi šio modelio duomenys, suteikiantys galimybę identifikuoti jį. Patikrinimo metu ir prieš startą Techninis kontrolierius gali pareikalauti pateikti formas arba bet kuriuos CIK-FIA dokumentus, įskaitant homologavimų knygą ir jis turi teisę uždrausti dalyvauti lenktynėse, jei reikalaujami dokumentai nebus pateikti.

Uždaras parkas /Parc fermé/ - tai papildomuose nuostatuose nurodyta vieta, kurioje varžybų dalyvis privalo pastatyti savo kartingą. Į uždaro parko teritoriją leidžiama įeiti tik oficialiems asmenims, kuriems suteikta teisė jį kontroliuoti.

Uždarame parke draudžiama:

- dirbti bet kokius darbus, tikrinti, ruošti ar remontuoti kartingus, išskyrus atvejus, kai yra Oficialių asmenų leidimas;
- rūkyti ir naudotis atvira ugnimi;
- papildyti kartingus degalais;
- liesti kitų dalyvių kartingus;
- užvedinėti kartingus juos stumiant arba naudojant pašalinę jėgą.

Uždara parką būtina įrengti visose varžybose, kuriose numatyta techninė apžiūra.

Uždaro parko(-ų) vieta(-os) būtina turi būti nurodyta(-os) varžybų papildomuose nuostatuose.

Uždaras parkas turi būti įrengiamas kaip įmanoma arčiau prie starto/finišo linijos. Jis turi būti pakankamų matmenų ir aptvertas taip, kad į jį negalėtų patekti pašaliniai žmonės.

Uždara parką kontroliuoja organizatoriaus paskirti oficialūs asmenys. Šie asmenys pilnai atsako už uždaro parko funkcionavimą ir tik jie vieni turi teisę duoti nurodymus varžybų dalyviams.

Dalyvių parkas – teritorija esanti prie trasos ir kurioje yra vykdomi veiksmai susiję su kartingų paruošimu lenktynėms ir jų patikra po lenktynių. Dalyvių parkas privalo būti aptvertas. Šioje teritorijoje turi būti:

- Uždaras parkas;
- Svėrimo postas;
- Kuro užpildymo postas (jei tai numatyta);
- Padangų distribucijos postas;
- Priešstartinė zona

Starto zona – tai trasos dalis su pažymėtomis startavimo vietomis, kuriose vairuotojai užima savo starto pozicijas ir laukia kol bus duotas startas lenktynėms.

Priešstartinė zona – tai zona (ne trasoje), kurioje vairuotojai ruošiasi klasės važiavimui ir po Startininko leidimo išvažiuoja į formavimo ratą.

Maršrutas - kelias, kuriuo važiuoja lenktynių dalyviai.

Trasa - maršrutas nuolat arba laikinai naudojamas lenktynėms ar rekordų siekimams.

Startas – greičio varžybų pradžia, sporto lenktynių pradžios akimirka. Pagal chronometro įjungimo laiką (laiko skaičiavimo pradžią) yra startas iš vietos, startas iš eigos ir riedantis startas.

Eigos Startas (greitas) - tai startas, kurio metu Kartas juda lenktynių greičiu, ir bus naudojamas tik chronometruojamoms treniruotėms.

Riedantis Startas - lėtas, kontroliuojamas startas su išsirikiavimu. Startas leidžiamas tik tada, kai Startininkas patenkintas greičiu bei rikiuote ir prieš Geltonąją liniją nėra pagreitejimo, o chronometras įjungiamas tik perkirtus starto liniją.

Startas iš vietos – lenktynių pradžia iš statinės padėties, stovint starto pozicijoje. Chronometras įjungiamas ir judėti pradeda Startininkui davus signalą.

Falšstartas – startas pažeidžiant varžybų taisykles: išvažiuojant anksčiau negu duotas starto ženklas vienam ar keliems važiavimo dalyviams.

Startininko leidimas – lenktynių dalyviai gauna Startininko leidimą vėliavos pakėlimo ir jos staigaus nuleidimo momentu. Vėliavos judėjimas gali būti lydymas arba pakeistas bet kuriuo kitu priimtu signalu (pavyzdžiui šviesoforo). Kiekvienas dalyvis, kuris neatvyko į starto vietą ir negavo Startininko leidimo, laikomas nestartavusiu. Bet kuriose lenktynėse Startininku privalo būti varžybų Vadovas.

Starto / Finišo linija – tai pirminė/galutinė kontroliuojanti linija su arba be laiko skaičiavimo.

SPORTINĖS TAISYKLĖS

4. Straipsnis. Nacionalinės varžybos organizuojamos pagal LASK, LKF patvirtintas Lietuvos Kartingo Sporto Taisykles ir Papildomas varžybų taisykles.

5. Straipsnis. ASN įsipareigoja savo šalyse įsteigti ir išvystyti tarptautinių kategorijų, nustatytą CIK-FIA, klases. Ji gali įsteigti “Nacionalines” klases su atskiromis taisyklėmis, grindžiamomis techniniais arba ekonominiais kriterijais, būdingais šiai šaliai. Šios klasės privalo palengvinti vairuotojų patekimą į Tarptautines kategorijas.

6. Straipsnis. Tik LKF, vadovaujantis savo taisyklėmis, turi teisę skirti Organizatorių. Jei organizatorius perduoda organizavimo teises kitai organizacijai, tai jis lieka atsakingas prieš LKF už visų taisyklių laikymąsi. Varžybos gali vykti tik LKF patvirtintose trasose. Visi susiję su tokių varžybų organizavimu pareiškimai nukreipiami į LKF.

7. Straipsnis. Organizatoriaus teisės ir pareigos

7.1. LKF organizuoja Lietuvos kartingo čempionatą, kuris susideda iš atskirų varžybų. Čempionato varžyboms vykdyti, LKF gali paskelbti viešą konkursą organizatoriaus paskyrimui. Negalima rengti varžybų, neturint LKF išduoto organizacinio leidimo (organizatoriaus licencijos). Teisė vykdyti varžybas patvirtinama išduodant Organizatoriaus licenciją, kuri galioja konkrečių varžybų organizavimui.

7.2. Organizatoriaus pareigos:

7.2.1. gauti organizatoriaus licenciją. Pateikiami dokumentai ir keliami reikalavimai:

1. pateikti pilnai užpildytą paraišką;
2. sumokėti atitinkamą LKF Tarybos nustatytą mokestį;
3. organizatorius pateikia LKF varžybų papildomus nuostatus ir varžybų saugos planą likus ne mažiau kaip 40 dienų iki varžybų. Pavėlavus pateikti papildomus nuostatus ir varžybų saugos planą organizatoriui skiriama 500,-Lt bauda.
4. organizatorius pateikia Pareiškėjams varžybų papildomus nuostatus ir trasos planą.
5. pateikdamas paraišką organizatorius patvirtina, kad yra susipažinęs su Lietuvos kartingu sportą reglamentuojančiais dokumentais ir kitais LKF dokumentais.
6. apdrausti sporto renginį civilinės atsakomybės draudimu pagal atitinkamus reikalavimus (minimali suma 100.000 litų);
7. LKF trasos licenciją, suderintą su LKF saugaus varžybų organizavimo komitetu;

7.2.2. išskelti Lietuvos valstybinę, LKF ir jos rėmėjų vėliavas (paruošti min. 4 stiebus);

7.2.3. kartodrome patalpinti LKF rėmėjų reklamos tentus, vietas suderinus su LKF;

7.2.4. aprūpinti komandas reikiamu leidimų kiekiu;

7.2.5. paruošti podiumą nugalėtojų apdovanojimui ir juos apdovanoti;

7.2.6. patalpinti LKF ir organizatoriaus logotipą ant podiumo fasado;

7.2.7. leisti varžybose dalyvaujančiam komandai pasistatyti 1 reklaminių stendą nemokamai;

7.2.8. užtikrinti atitinkamą greitosios med. pagalbos automobilį ir kvalifikuotą med. personalą;

7.2.9. aprūpinti trasos stebėtojų postus ir Techninį parką gesintuvais arba pasirūpinti priešgaisriniais automobiliais;

7.2.10. palaikyti viešąją tvarką bei žiūrovų ir dalyvių saugumą;

7.2.11. susitarti su teisėjų klubu dėl varžybų teisėjavimo ir užtikrinti sąlygas kokybiškam jų darbui;

7.2.12. paruošti varžybų Sekretariatui darbo vietą, aprūpintą elektros energija;

7.2.13. skirti ir paruošti punktą techninei komisijai;

7.2.14. įrengti trasos stebėtojų postus;

7.2.15. pateikti LKF svarstyklės – „WPT/4F 300C 8/9“ su 20 kg svarsčiu ir numatyti saugias eksploataavimo sąlygas;

7.2.16. paruošti (aptverti tvora) vietą uždaram parkui ir padangų distribucijai;

7.2.17. paruošti dalyvių techninį parką, aprūpinant jį elektros energija;

7.2.18. paruošti ir aprūpinti kuro užpylimo zoną bei užtikrinti jos saugą;

7.2.19. priduoti trasą ir įrenginius varžybų Vadovui;

7.2.20. užtikrinti trasos ir dalyvių parko radiofikaciją bei varžybų komentavimą;

7.2.21. įrengti oficialią pranešimų lentą;

7.2.22. skirti tech. pagalbos automobilį Kartų išvežimui iš trasos;

7.2.23. skirti atstovą Dalyvių parkui ir organizuoti komandų techninio aptarnavimo automobilių (palapinių) išdėstymą;

7.2.24. padėti LKF organizuoti varžybų oficialių asmenų apgyvendinimą;

7.2.25. pateikti žiniasklaidai tik autentišką informaciją ir būti atsakingam už jos autentiškumą;

7.2.26. pasirūpinti higienos patarnavimais (tualetais);

7.2.27. reklamuoti renginį;

7.3. Organizatoriaus teisės:

- kviešti svečius ir įrengti jiems tribūną;

- naudoti Organizatoriaus reklamos plotą ant dalyvių Kartų - priekinio numerio apatinėje dalyje - 50 mm pločio juosta, (visiems Kartams būtinai tik vienoda reklama)
- organizuoti prekybą ir viešą maitinimą;
- organizuoti spaudos konferencijas ir kviesti žiniasklaidą;
- kita veikla susijusi su konkrečiau renginio organizavimu, suderinus su LKF.

8. Straipsnis. Teisėjai

8.1. Patvirtinami LKF kaip pareigūnai ir gali turėti pavaduotojus:

- Varžybų Komisarai - tvirtina LKF
- Techninis Delegatas - tvirtina LKF
- Techninis Komisarai (komisija) - tvirtina LKF
- Varžybų Vadovas – Startininkas - tvirtina LKF
- Varžybų stebėtojas - tvirtina LKF
- Trasos ir Dalyvių parko vadovas
- Vyr. sekretorius
- Chronometrininkai (Ratų skaičiuotojai)
- Techniniai kontrolieriai
- Trasos stebėtojai

8.2. LKF patvirtinti Pareigūnai privalo turėti atitinkamas LKF licencijas, visi kiti privalo turėti LKF ar LASF patvirtintą atitinkamos kategorijos Pareigūno pažymėjimą su nuotrauka.

9. Straipsnis. Vairuotojai, Pareiškėjai ir jų licencijos

9.1 Dalyvaujantys nacionalinėse varžybose vairuotojai privalo turėti Pareiškėją ir Vairuotojo (nacionalinę arba tarptautinę) licenciją, išduotą LKF ir galiojančią kartingo varžyboms einamaisiais metais, nebent LKF nustato kitaip.

9.2 Licencijų kategorijos:

Nacionalinė „D“ – leidžia dalyvauti nacionalinėse specialiose mėgėjų varžybose. Šios varžybos privalo būti patvirtintos LKF. Licencija galioja tik vienoje varžybose. Nėra apribojimo išdavimų skaičiui vienam vairuotojui. Ši licencija neišduodama sportininkams kurie turi kitų kategorijų nacionalines arba tarptautines licencijas.

Nacionalinė „C“ – leidžia dalyvauti nacionalinėse varžybose (taurėse, serijose ir kt.), išskyrus Lietuvos kartingo Čempionate;

Nacionalinė „B“ – leidžia dalyvauti tik Lietuvos Čempionato varžybose. Taip pat leidžia dalyvauti Baltijos Taurės ir kt. varžybose. Tai aukščiausia nacionalinė licencija, suteikianti teisę gauti tarptautinę „C“ licenciją (Junior (nuo 13 iki 15 metų) arba Senior (virš 15 metų)).

Nacionalinės „D“, „C“ ir „B“ licencijos išduodamos visiems pradėjusiems sportininkams, jie privalo žinoti ir laikytis Lietuvos Kartingo Sporto Taisyklių reikalavimų.

Tarptautinė „C“ licencija suteikiama LKČ dalyviams sudalyvavusiems per paskutinius 12 mėnesių bent 3 LKČ etapuose. Atskirais atvejais, tarptautinė „C“ licencija gali būti suteikta atskiru LKF Tarybos sprendimu. Kitų kategorijų tarptautinės licencijos išduodamos pagal CIK-FIA nustatytus reikalavimus.

Kad išlaikyti sportininkų kvalifikaciją, dalyvis turintis „B“ kategorijos nacionalinę licenciją privalo dalyvauti mažiausiai vienoje atitinkamose varžybose 2 metų bėgyje. Priešingu atveju bus išduodama žemesnės kategorijos licencija.

Dalyvis turintis „B“ kategorijos nacionalinę licenciją po penkerių metų pertraukos automatiškai praranda savo kategorijos licenciją ir gali gauti tik „C“ kategorijos licenciją.

Jeigu sportininkas dalyvavo mažiausiai vienoje atitinkamose varžybose 2 metų bėgyje, jam išduodama ne žemesnės kategorijos licencija nei buvo paskutinioji.

Tik vienas licencijos keitimas galimas vienerių ir tų pačių metų bėgyje.

Varžybų papildomuose nuostatose privalo būti nurodyta su kokiomis licencijomis sportininkai gali dalyvauti.

11. Straipsnis. Reikalavimai vairuotojams:

11.1. Vairuotojas privalo dėvėti užsektą uždarą šalną su nedūžtančiu ir akis apsaugančiu gaubtu, pirštines, pilnai uždengiančias rankas, drabužiai iš odos arba padidinto stiprumo audinio, kurie privalo pilnai uždengti kūną, kojas ir rankas. Batai turi būti su auliukais, užsegti ir privalo apsaugoti kulkišnis.

11.2. Visi vairuotojai į startą privalo atvykti pagal galiojančias taisykles. Varžybų Komisaras gali atšaukti bet kurio Vairuotojo startą arba finišą, jei užfiksuojamas lenktynių arba techninis pažeidimas.

11.3. Kiekvienas Vairuotojas, kuris lenktynių metu, išskyrus paskutinįjį ratą, pažeidžia technines taisykles, privalo sustoti remonto punktuose (PIT) ir prieš tęsiant lenktynes pašalinti pažeidimą. Vairuotojas negali palikti remonto zonos be pareigūno signalo.

11.4. Lenktynių metu trasoje Vairuotojams nesuteikiama jokia išorinė pagalba, išskyrus remonto zoną, kurią jie privalo pasiekti jiems tinkamiausiu būdu.

11.5. Lenktynių metu, dėl kokios nors priežasties užgesus Karto varikliui, vairuotojas gali jį užsivesti pats, išskyrus F-Mikro ir F-Mini(Raket) klases. Jei Vairuotojui nepavyksta užsivesti Karto, tai Kartą būtina kaip galima greičiau pašalinti iš trasos, siekiant nesudaryti pavojaus arba nesusidurti su kitais lenktynių ar treniruotės dalyviais. Vairuotojas privalo būti su savo Kartu iki pat važiavimo pabaigos ir jiems draudžiama palikti saugią vietą, su ar be Karto. Jei vairuotojas savarankiškai nesugeba Karto nustumti į saugią vietą, tai trasos pareigūnai jam padės. Formavimo ratų metu, pagalba vairuotojams iš trasos pareigūnų yra galima.

11.6. Bet koks kuro papildymas už Kuro pildymo zonos ribų draudžiamas (klasėms kurioms taikomas kuro paskirstymas).

11.7. Jokiais būdais Vairuotojas negali judėti priešinga lenktynių kryptimi.

11.8. Vairuotojas negali pajudėti nuo starto linijos be Startininko signalo, taip pat Vairuotojui draudžiama stumti Kartą, siekiant perkirsti finišo liniją.

11.9. Draudžiama Kartu važinėti Dalyvių parke ar už trasos, kurioje vyksta lenktynės, ribų.

11.10. Draudžiama naudotis kitu nei naudojamu lenktynėms trasos maršrutu.

11.11. Jei Varžybų Vadovas suderinus su Varžybų Komisarų skelbia, kad trasa šlapia, visi Vairuotojai prieš startą privalo pakeisti padangas į skirtas šlapiai trasai.

11.12. Nepriklausomai nuo bet kokių aplinkybių, tuo pačiu metu naudojimas padangų su lygiu protektoriumi bei skirtų šlapiai trasai, draudžiamas.

11.13. Draudžiamas bet kokios rūšies telemetrinės sistemos naudojimas.

11.14. Treniruočių, kvalifikacinių važiavimų ir lenktynių formavimo rato metu griežtai draudžiama bandyti starto procedūrą, keisti trajektoriją. Jei vairuotojas kels pavojų kitų vairuotojų saugumui, praktikuodamas startą, jo kvalifikacinių važiavimų rezultatas gali būti anuliuotas arba jam gali būti neleista startuoti.

11.15. Vairuotojai prieš palikdami trasą privalo sulėtinti greitį ir iškelti ranką tinkamu metu, užtikrindami, kad nesukels pavojaus kitiems vairuotojams.

11.16. Vairuotojai privalo laikytis maksimalių atsargumo priemonių važiuodami į remonto zoną.

11.17. Atsiliekantys ratu vairuotojai neturi trukdyti lenkti greičiau važiuojantiems. Jie bus įspėjami signaline mėlyna vėliava.

11.18. Griežtai draudžiami tyčiniai manevrai, siekiant sutrukdyti kitam vairuotojui: netikėti posūkiai, judėjimas skersai trasos ar vingiais ir pan.

11.19. Trasos stebėtojų įspėjimų nepaisymas gali būti pašalinimo iš važiavimo priežastimi.

11.20. Be Startininko leidimo draudžiama Starto ar priešstartinėje užvesti variklius.

11.21. Dalyvaujant lenktynėse ar treniruotėse Vairuotojai visais atvejais privalo dėvėti specialius drabužius ir šalną.

11.22. Kai lenktynių pabaigoje vairuotojui parodoma languota vėliava, jis privalo važiuoti patvirtintu maršrutu į Uždarą parką. Nuo to momento, kai Vairuotojui parodoma languota vėliava ir kol jis neišvažiuos iš Uždaro parko, jam taikomos Uždaro parko taisyklės, jis negali keisti Karto ar atlikti kokius nors pakeitimus ar reguliavimus.

12. Straipsnis. Bendri saugumo ir kiti reikalavimai

12.1 Privaloma naudoti vairuotojo ekipiruotę su galiojančia homologacija jeigu kitaip nenurodo konkrečių varžybų taisyklės.

12.2 Būtina pažymėti, kad kai kurių rūšių šalms negalima dažyti arba dengti lipdukais.

12.3 Dalyvių parke draudžiama važinėti motorolieriais ar kitomis priemonėmis su vidaus degimo varikliais.

12.4 Pareiškėjas atsako už savo vairuotojų, mechanikų ir visų kitų, su jais susijusių asmenų, elgesį.

12.5 Sprendimą trasos valymui lenktynių metu priima Varžybų Vadovas.

12.6 Į Kartų priešstartinę zoną su vienu Vairuotoju gali patekti tik vienas Mechanikas.

12.7 Ekipiruotės tinkamumą įvertina Varžybų Komisaras.

12.8 Privaloma naudoti kaklo apsaugą jeigu kitaip nenurodo konkrečių varžybų taisyklės.

13. Straipsnis. Vairuotojų brifingas (susirinkimas)

Brifingas - tai visų Pareiškėjų ir Vairuotojų, pakviestų į varžybas, susirinkimas, sušauktas Varžybų Vadovo.

Brifingo tikslas:

1. Priminti Pareiškėjams ir Vairuotojams varžybų taisyklių specifinius aspektus.
2. Priminti bendruosius arba naudojamos trasos saugos reikalavimus.
3. Išaiškinti teisingą taisyklių traktavimą.

Susirinkimo laikas. Brifingo laikas nurodomas varžybų tvarkaraštyje. Laikas nurodomas brifingo pradžia ir laikoma, kad tuo metu brifingo patalpos durys bus uždarnos. Susirinkimas vyks nedelsiant prieš lenktynes (t.y. kontrolinius važiavimus). Kiti susirinkimai gali būti šaukiami prieš I ir II važiavimus visiems dalyviams, siekiant informuoti juos apie bet kurias specialias šių važiavimų ar apdovanojimų įteikimo procedūras. Reikalui esant gali būti sušaukti papildomi susirinkimai.

Dalyvavimas. Visų Pareiškėjų ir Vairuotojų dalyvavimas yra būtinas, priešingu atveju dalyvis gali būti pašalintas iš lenktynių. Visi Pareiškėjai ir Vairuotojai, dalyvaujantys lenktynėse, privalo prisistatyti per brifingą, nedalyvavęs brifinge dalyvis privalo sumokėti 50,-Lt. baudą, jam bus suteikta reikiama informacija ir tik po to Pareiškėjui ir Vairuotojui bus leista dalyvauti lenktynėse.

14. Straipsnis. Startas

Startavimo būdas turi būti apibrėžtas varžybų papildomosiose taisyklėse. Jis gali būti tik "riedantis" arba "stovintis". "Le Mans" tipo startai draudžiami. Visi startai turi būti skelbiami šviesoforais. Esant techniniams nesklandumams, galima naudoti starto vėliavą. Neleistini startai su vėliavomis nuo trasos centro. Siekiant paskelbti startą, startininkas turi stovėti ant mažiausiai 1 m. aukščio pakylos, kuri turi būti pastatyta saugioje trasos pakraščio vietoje.

Starto rikiuotė - tai dvi Kartų eilės, kuriose Kartai važiuoja tiesiogiai vienas už kito ir negali išvažiuoti į šalį savo eilės atžvilgiu, surikiuotos pagal geriausius kontrolinių važiavimų arba I-jo važiavimo rezultatus. Pagal kontrolinių važiavimų rezultatus sportininkai užima startines vietas I važiavime. II važiavime startinės vietos nustatomos pagal I važiavimo rezultatus. Sportininkas nstartavęs arba neklasifikuotas I-me važiavime užima galinę startinę vietą II-me važiavime. Esant keliems tokiems sportininkams, jie išrikiuojami pagal kontrolinių važiavimų rezultatus. Leidimas į priešstartinę zoną uždaromas 5 minutes prieš paskelbtą lenktynių laiką.

Starto procedūra:

1. Visiems važiavimams vairuotojai atlieka formavimo ratą ir sustoja starto arba bet kurioje kitoje, Startininko nurodytoje vietoje (Startininkui rodant raudoną vėliavą). Mechanikai laukia nurodytoje vietoje.
2. Jei vairuotojas sustoja važiuojant formavimo ratą, jis, Startininko leidimu, galės užsivesti Kartą ir užimti savo vietą rikiuotėje.
3. F-Mikro ir F-Mini(Raket) klasių vairuotojams, sustojus formavimo rato ar važiavimų metu, draudžiama patiems bandyti užsivesti Kartą.
4. Suteikus sportininkui pašalinę pagalbą, sportininko rezultatas yra anuliuojamas tame važiavime, išskyrus formavimo metu pareigūno (patvirtintą) pagalbą.
5. Griežtai draudžiama mechanikams įeiti į trasą ir padėti vairuotojui pakartotinai užsivesti Kartą ar padėti startuoti be Startininko leidimo.
6. Starto zonoje, kol nebus parodyta žalia vėliava, griežtai draudžiama stumiant užvesti Kartą.
7. Kai Startininkas nurodo pašalinti vežimėlius, mechanikai privalo nedelsiant juos pašalinti iš Išrikiavimo ar Starto zonos ir laukti leidimo užvesti Kartus.
8. Neįvykus startui, Startininkas, rankos pakėlimu, gali paskelbti papildomą ratą arba sustabdyti dalyvius pakeldamas geltoną vėliavą. Trasos stebėtojai, mojuodami geltonomis vėliavomis informuoja lenktynininkus apie starto procedūros kartojimą. Privažiavę starto zoną lenktynininkai užima ankstesnes starto vietas. Sportininkai pažeidę taisykles išpėjami. Startininkas pakartotinai paaškina starto tvarką ir startas kartojamas. Vairuotojas, antrą kartą pažeidęs taisykles, pastatomas į paskutinę starto vietą, trečią kartą – pašalinamas iš šio važiavimo.
9. Iš naujo kartojant starto procedūrą, vairuotojai užima pirmines starto vietas.

Starto procedūra – stovint

1. Vairuotojai po formavimo rato, kai Startininkas rodo geltoną vėliavą, privažiuoja ir sustoja starto zonoje į savo starto vietas su veikiančiais varikliais. Jei Starto zonoje atsiranda laisvų starto vietų, Startininkas nurodo toliau esantiems vairuotojams užimti jas ir vairuotojai sustoja savo eilėse nepalikdami laisvų vietų.
2. Kai Startininkas bus patenkintas rikiuotės tvarka starto zonoje, jis įjungs raudoną šviesoforo signalą. Ne mažiau nei po 3 sekundžių ir ne daugiau 5 sekundžių, vienu metu užges raudona ir užsidegs žalia šviesoforo šviesa ir prasidės lenktynės.
3. Jei vairuotojo variklis užgęsta starto zonoje, vairuotojas privalo nedelsiant pakelti ranką, sėdėti Karte. Esantys arba privažiavę tiesiogiai už jo vairuotojai, gali apvažiuoti jį iš išorinės pusės. Griežtai draudžiama naudoti išorinį apvažiavimą vairuotojams, nesantiems arba neprivažiavusiems tiesiogiai už pakėlusio ranką vairuotojo, už šį pažeidimą jie bus pašalinti iš šio važiavimo. Po starto signalo, Startininkas suteiks galimybę nejudantiems vairuotojams dar kartą užsivesti Kartus ir jie galės dalyvauti lenktynėse.
4. Kai Kartai sustoja Starto zonoje, draudžiama juos pildyti kuru arba priimti bet kokią pagalbą iš išorės, išskyrus pakartotiną užvedimą. Mechanikai lieka Startininko paskirtoje vietoje ir jie negali be leidimo pakartotinai užvesti Kartų.

Riedėjimo starto procedūra

1. Vairuotojai išvažiavę iš priešstartinės zonos sustoja savo starto vietose ir užgesina variklius. Kai Startininkas bus patenkintas rikiuote, jis parodys žalią vėliavą, leisdamas prieiti mechanikams užvesti Kartus ir važiuoti į formavimo ratą. Nuo to momento, kai parodoma Žalia vėliava, Vairuotojai yra „Starto padėtyje” ir jiems negalima teikti jokios pagalbos iš išorės, išskyrus pakartotiną užvedimą, patvirtintą Startininko.
2. Prieš skelbiant startą, vairuotojai apvažiuos vieną pilną formavimo ratą.
3. Vairuotojui draudžiama aplenkti kitą vairuotoją, kontaktuoti su jo Kartu. Vairuotojas pats atsakingas už tai, kad išlikti savo vietoje rikiuotėje ir Startininkas neįpareigotas sustabdyti važiavimą ir skirti naują formavimo ratą, suteikiant galimybę praradusiam vietą vairuotojui vėl ją atgauti.

4. Jei formavimo rato metu, kuris nors vairuotojas, dėl kokių nors priežasčių padaro tarp kartų didesnį tarpą, jį gali aplenkti tik už jo esantis vairuotojas, jei tarpas lieka pakankamai didelis, lenkia sekantis vairuotojas važiuojantis už jo ir taip toliau. Kitiems lenktynininkams lenkti draudžiama, tai sąlygos vairuotojui vietą rikiuotės gale.
5. Prieš starto liniją apie 250 m. bus pastatyta Oranžinė vėliava. Formavimo rate, vairuotojas dėl kokios nors priežasties (išskyrus sustojimą) praradęs savo vietą rikiuotėje, galės ją susigrąžinti, bet tik iki oranžinės vėliavos.
6. Jei Startininkas pastebėjo, kad vairuotojas sustojo dėl kito vairuotojo veiksmų, jis gali sustabdyti važiavimą formavimo ratu ir paskelbti startą iš naujo pirmine rikiuotės tvarka.
7. Jei Vairuotojas sustoja formavimo rato metu, jis gali, pravažiavus visai rikiuotei, pakartotinai užsivesti kartą ir užims vietą rikiuotės gale, išskyrus F–Mikro ir F–Mini(Raket) klases. Jei jis bandys judėti per kitus dalyvius arba startuoti visų priekyje, tikėdamasis, kad lyderis aplenks jį, jam bus parodyta juoda vėliava ir jis bus pašalintas iš lenktynių. Taip pat, jei vairuotojas pažeis maršrutą, jis starto metu privalės likti rikiuotės gale, nebandant užimti savo pirminės padėties.
8. Geltonoji linija bus pažymėta 25 m. prieš Starto liniją, draudžiama padidinti greitį, kol pirmoje eilėje startuojantys Kartai nekirto Geltonosios linijos.
9. Formavimo rate, Kartai važiuoja tiesiogiai vienas už kito ir negali išvažiuoti į šalį savo eilės atžvilgiu, kol nebus duotas starto signalas.
10. Kai Startininkas bus patenkintas rikiuote, paskelbs startą tarp Geltonos ir Starto linijų. Bandymai pradėti startą greičiau arba uždelsimai bus baudžiami.

15. Straipsnis. Falšstartas.

Falšstarto atveju - Komisaras vairuotojui (-jams) paskirs 10 sek. laiko baudą, apie tai informuojant vairuotoją lentele, kurioje nurodomas jo/jų startinis numeris ir bauda (10s).

16. Straipsnis. Vėliavų signalai:

16.1. Šiomis vėliavomis Vairuotojai yra išpėjami prie starto - finišo tiesiosios. Signalą raudonomis vėliavomis dubliuoja ir visi kiti teisėjai, esantys aplink trasą.

16.1.1. **Nacionalinė vėliava:** skelbiama kontrolinių važiavimų pradžia, išimtiniais atvejais gali būti paskelbiama lenktynių pradžia.

16.1.2. Lenktynių starto signalas parodomas naudojant šviesoforą su raudona ir žalia šviesomis. Raudona šviesa išdėstyta tiesiogiai virš žalios ir abi turi būti matomos iš bet kurios starto zonos vietos.

16.1.3. **Juoda vėliava su oranžiniu apskritimu bei numeriu:** perspėjimas Vairuotojui, kad turi sustoti dėl techninio pažeidimo sekančiame rate. Vairuotojas gali tęsti lenktynes po remonto.

16.1.4. **Įstrižai juoda balta vėliava su numeriu:** išpėjimas už nespportinį elgesį rodoma tik vieną kartą. Vairuotojas, dar kartą padaręs panašų nusižengimą, yra šalinamas iš šio važiavimo.

16.1.5. **Juoda vėliava su numeriu:** bauda arba diskvalifikacija. Vairuotojas privalo nedelsiant važiuoti į **parc ferme zoną** ir po to atvykti pas Varžybų Komisarą, kuris gali leisti arba ne, tęsti lenktynes. Jeigu neatvyksta – per 3 paskutinius ratus, jam daugiau nebus rodoma, o tik informuojamas pareiškėjas.

16.1.6. **Languota juoda – balta finišo vėliava:** skelbiama lenktynių ar laisvųjų važiavimų pabaiga.

16.1.7. **Raudona vėliava:** lenktynės sustabdytos. Vairuotojai privalo nedelsiant nutraukti lenktynes ir judėti į techninės priežiūros zoną arba į iš anksto varžybų reglamento numatytas vietas.

16.2. Postų teisėjai turi dar 5 skirtingas vėliavas, nurodytas žemiau Teisėjai šias vėliavas gali tik rodyti arba mojuoti jomis. Mojavimas pabrėžia arba sustiprina pagrindinę signalo reikšmę.

16.2.1. Mėlyna – raudona vėliava (su mėlynu ir raudonu trikampiais) su numeriu – išpėja Vairuotoją, kad jis atsilieka ratu arba greitai gali atsilikti. Vairuotojas privalo nustoti lenktyniauti,

pasišalinti iš lenktynių trajektorijos ir vykti tiesiai į Parc ferme. Šios vėliavos, jei nenurodyta papildomosiose varžybų taisyklėse, galima nenaudoti.

16.2.2. Balta vėliava: trasoje lėtai judantis kartingas. Rodoma šiais būdais:

- rodoma – Vairuotojas išpėjamas, kad jis greitai pasivys labai lėtai važiuojantį kartingą;
- mojuojama – Vairuotojas išpėjamas, kad priekyje lėtai judantis kartingas gali užtvirti kelią ir sukelti rimtą pavojų. Jei lėtai judantis kartingas sustoja, baltos vėliavos nedelsiant turi būti pakeistos geltonomis;

16.2.3. Geltona vėliava su vertikaliomis raudonomis juostomis: pablogėjęs sukibimas (pavyzdžiui, tepalas, balos), išpėja Vairuotojus apie perėjimą į slidų paviršių. Šiuo atveju vėliava rodoma su nukreipta į slidų paviršių ranka. Ši vėliava rodoma 4 ratus arba kol paviršius netaps normaliu. Pavojingo ruožo atkarpos pabaiga nenurodoma.

16.2.4. Žalia vėliava: pavojingos zonos, nurodytos geltonomis vėliavomis, pabaiga. Toliau galima važiuoti be apribojimų.

16.2.5. Mėlyna vėliava – išpėjimas apie lenkimą. Rodoma šiais būdais:

- rodoma - išpėjamas Vairuotojas, kad jį vejasi greičiau važiuojantis kartingas bei yra lenkiamas ratu, ir jį būtina praleisti.
- mojuojama – išpėjamas Vairuotojas, kad jį pasivijo greičiau važiuojantis kartingas bei yra lenkiamas ratu, ir jį būtina nedelsiant praleisti. Už nepaklusnumą Vairuotojas gali būti nubaustas.

16.2.6. Geltona vėliava: pavojus trasoje. Lenkti draudžiama. Draudimas lenkti galioja nuo taško, kur rodoma geltona vėliava, iki tos vietos, kur teisėjai rodo žalią vėliavą. Rodoma šiais būdais:

- rodoma - sumažinkite greitį, lenkti draudžiama. Pavojus už trasos ribų;
- mojuojama - sumažinkite greitį, lenkti draudžiama bei būkite pasiruošęs keisti važiavimo kryptį ar trajektoriją. Pavojus trasoje;
- mojuojama dviem vėliavomis – trasa iš dalies arba visiškai užblokuota. Vairuotojas turi sumažinti greitį, draudžiama lenkti, jis turi būti pasiruošęs sustoti.

17. Straipsnis. Lenktynių sustabdymas

Jei būtina sustabdyti lenktynes dėl nelaimingo atsitikimo, gresiančio pavojaus ar bet kurios kitos priežasties, Varžybų Vadovas starto linijoje rodo raudoną vėliavą (trasos stebėtojai taip pat rodo raudonas vėliavas) ir lenktynės yra sustabdomos. Visi Vairuotojai nedelsiant pabaigia lenktyniavimą ir lėtai juda link starto zonos, pasiruošę sustoti bet kurioje Pareigūno nurodytoje vietoje.

Lenktynių sustabdymo rezultatas:

- a) Jei pravažiuota 75%, tai bus traktuojama kaip lenktynės, o rezultatas skaičiuojamas pagal paskutiniojo prieš sustabdymą rato finišo tvarką.
- b) Jei pravažiuota mažiau nei 75%, bet daugiau nei 2 ratus, lenktynės kartojamos. Starto rikiuotės tvarka – pagal paskutiniojo prieš sustabdymą rato rezultatus. Pakartotiniame važiavime dalyviai važiuos likusią nepravažiuotos distancijos dalį.
- c) Jei pravažiuota mažiau nei 2 ratai, lenktynės kartojamos. Startas anuliuojamas ir startuojama pirmine rikiuotės tvarka.

18. Straipsnis. Startiniai numeriai, vairuotojų pavardės ir šalies vėliavos ant karto

18.1. Startiniai numeriai suteikiami pagal konkrečių varžybų taisykles.

18.2. Startinio numerio išmatavimai: minimalus fonas – 180 (plotis) x 180 (aukštis) mm, minimalus skaičiaus aukštis - 15 mm, minimalus skaičiaus linijų plotis - 20 mm. Starto numeriai turi būti užklijuoti ant karto priekinės ir galinės dalies bei ant abiejų šoninių bamperių.

18.3. Vairuotojo pavardė ir atstovaujamos šalies vėliava turi būti užklijuota ant karto šoninių bamperių iš abiejų pusių.